

Rik på fina metaforer och flerbottnad

RECENSION

Dylan Grönöga och jag
av Mia-Maria Lindberg med
illustrationer av Viktor Jäderlund.
Venaröd förlag 2016. 82 sidor.

Dan och Dylan är bästa kompisar. Dan bor med sin mamma på landet utanför Malmö och går integrerad med hörande i skolan.

Bokens huvudtema är vänskapen mellan Dan och Dylan och hur Dans vardag ser ut med en, till en början, icke-teckenspråkig mamma och skolans eviga mikrofonfadäser med klantiga oförstående lärare. För den som någon gång gått integrerad och varit beroende av teknik är troligen igenkänningen hög. Berättelsen börjar precis innan sommarlovet, en dag där saker ställs på sin spets.

Mia-Maria beskriver Dans utanförskap och hans kamp att försöka "höra" och hänga med med precision. Betydelsen av att få verka och leva i teckenspråksmiljö är bokens stora sensmoral och är invävd i berättelsen på ett pedagogiskt sätt utan att det

skrivs läsaren på näsan. Invävt finns också små vetenskapliga aspekter på våra sinnen som kan fångas upp och diskuteras i klassrummet. Precis som i Pluto och stjärnorna är boken rik på fina metaforer som ger berättelsen flera lager. I Dylan grönöga och jag hittar vi bland annat en bro och trollsländor. Viktor Jäderlunds illustrationer är lika snygga som alltid och väl värda att stanna upp i läsningen och betrakta en stund.

Språket är enkelt och anpassat till ungdomar i mellan- och högstadiet. Den finns även fint översatt till teckenspråk med Petra Örlégård som aktör. Teckenspråksversionen följer kapitelindelningen och innehåller filmer som är mellan 3 till 11 minuter långa. De två olika versionerna kan med fördel läsas parallellt och användas som verktyg för läsförståelse i skolan. Själv har jag lite svårt för begreppet "hörselnedsättning" som är återkommande i boken. Det ligger ett stråk av förnekelse snarare än identitet i ordet och man bör kanske fundera kring innebörden i begreppet i boken. Trots det så ger boken många bra vägar in i diskussionen om språkets och identitetens betydelse. Drömmen om teckenspråket, vi hoppas att den blir sann på riktigt för Dan.

YLVA BJÖRKLUND

I USA kan döva kontakta myndighet direkt på teckenspråk

Mellan den 5 och 6 oktober hölls de årliga T-Meetingdagarna i Malmö. Eventet anordnas av företaget T-Meeting där de bjuder in kunder, samarbetspartners och andra intressenter.

I år fanns representanter från bland annat Nya Zeeland, Serbien och USA. Mycket av föreläsningarna handlade om teknik och tolkning men det fanns även föreläsningar om dövblindhet, socialt företagande och om CODA's.

Bland de besökande föreläsarna fanns Pat Meyers (hörande) och Willie King (döv) från den Amerikanska organisationen CSD (Communication Service for the Deaf) som är en internationell icke-vinstdrivande organisation vars mål är att höja livskvaliteten för människor som är döva, dövblinda, eller hörselskadade. Sedan 1975 har CSD erbjudit ett utbud av innovativa produkter, program och tjänster. Bland annat har de under lång tid arbetat med förmedlingstjänster, tolksamordningstjänster och mycket annat. CSD leds av döva och hörselskadade och de arbetar från många platser över hela USA och utomlands.

På T-Meeting dagarna berättade CSD om att det i USA satsas mycket på något som kallas för "Direct services". Det innebär i korthet att en döv som vill kontakta en myndighet talar direkt med en döv som arbetar på den myndigheten. Vinsterna med "Direct Services" är enligt dem stora för samhället. Förutom att det skapar många kvalificerade arbetstillfällen för döva så innebär det en ekonomisk besparing då tolkning inte behövs, samtidigt

som den döva får information på sitt modersmål istället för att få tolkad information. Myndigheten FCC (motsvarande PTS, Post- och telestyrelsen) som finansierar bildförmedlingstjänsterna i USA ser mycket positivt på "Direct Services" tjänster. Dock är det så att dessa tjänster gör att trafiken på bildtelefonförmedlingarna i USA krymper, så de företag som driver bildtelefonförmedling i USA motarbetar "Direct Services", berättar de.

Den teknik som CSD använder för "Direct Services" kommer från det Svenska företaget T-Meeting. CSD utbildar döva för olika typer av kommunikationstjänster, dessa får sedan anställning antingen hos CSD's eget callcenter eller direkt hos någon myndighet eller företag. På sikt gör CSD bedömningen att dessa tjänster kan skapa tusentals nya jobb för döva i USA. Idag arbetar cirka 60 döva på CSD, de bemannar olika call-center med cirka 600 anställda och har där ytterligare ungefär 80 döva administratörer.

På T-meetingdagarna närvarade också den inom hästsporten kände Lufti Kolgijini. Han deltog som en personlig vän till bröderna Tairi som driver T-Meeting. Efter att han lyssnat till CSD, meddelade han att han tillsammans med T-Meeting önskar ge en donation om 20.000 kr till SDR, som på plats representerades av Tomas Hellström. Önskan är att donationen används för att titta närmare på hur "Direct Services" fungerar och om det finns möjligheter för något liknande i Sverige.

MARKUS STRÖM, VERKSAM INOM SDR TECKEN